

Nota ministra spraw zagranicznych Wiaczesława M. Mołotowa, doręczona ambasadorowi Polski w Moskwie Wacławowi Grzybowskiemu¹ w nocy z 16 na 17 IX 1939r. dotycząca wkroczenia wojsk radzieckich na terytorium Polski

Wojna niemiecko-polska ujawniła wewnętrzne bankructwo państwa polskiego. W ciągu dziesięciu dni operacji wojskowych Polska straciła wszystkie swoje okręgi przemysłowe i ośrodki kulturalne. Warszawa, jako stolica państwa polskiego, już nie istnieje. Rząd polski uległ rozkładowi i nie okazuje przejawów życia. Oznacza to, że państwo polskie i jego rząd przestały faktycznie istnieć. Dlatego też straciły ważność traktaty, zawarte pomiędzy ZSRR. Dlatego rząd radziecki, który zachowywał dotychczas neutralność, nie może w obliczu tych faktów zajmować nadal neutralnego stanowiska.

Rząd radziecki nie może również pozostać obojętny na fakt, że zamieszkująca terytorium Polski pokrewna ludność ukraińskiego i białoruskiego pochodzenia jest bezbronna i została pozostawiona własnemu losowi.

Rząd radziecki polecił wobec powyższych okolicznościach Naczelnemu Dowództwu Armii Czerwonej, aby nakazało wojskom przekroczyć granicę i wziąć pod swoją opiekę życie i mienie ludności Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi.

Rząd radziecki zamierza równocześnie podjąć wszelkie środki mające na celu uwolnienie narodu polskiego od niszczącej wojny, w którą wepchnęli go nierozsądni przywódcy, i umożliwienie mu życia w pokoju.

Wiek XX w źródłach, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 2001, s. 248.

¹ Wacław Grzybowski (1887-1959) – publicysta, polityk i dyplomata, poseł RP w Pradze w latach 1927-1935 i ambasador w Moskwie w okresie 1936-1939.